

PRÆSENTATION AF VORT ÆRINDE

Wo Es war, soll Ich werden

FOREGANG er en term Sigmund Freud anvender igennem hele sit forfatterskab for at betegne, hvad der fører til at en hændelse kommer i stand. Foregang og hændelse (*Vorgang* og *Geschehen*) følges derfor ad, og eftersom Freud interesserer sig for hændelser af psykisk art — som han kaldte det —, ja så får disse foregange en særlig betydning for den videre overvejelse desangående.

For lige så vel som det er vigtigt at lægge mærke til, at Freud netop taler om hændelse (og altså ikke om 'forekomst', 'tildragelse' eller 'effekt', f.eks.), må vi bemærke at Freud heller ikke taler om 'proces', 'kausalforbindelse' eller 'slutning', når han vil tale om de sammenhænge, der forårsager de psykiske hændelser han gerne vil understrege. Det skyldes at det navnlig er en særlig hændelse (måske den eneste der gives, i grunden), som Freuds psykoanalyse interesserer sig for: nemlig subjektets tilblivelse og færden, subjektet for det ubevidste. Men dertil kommer det afgørende forhold, at den 'psykiske realitet' som Freud forfægter, hverken er et mekanisk, kemisk, elektrisk eller lignende anliggende, men et forhold af logisk art.

'Foregang' giver i den forstand navn til de forudsætninger der understøtter subjektiviteten, for så vidt disse forudsætninger vedrører et modallogisk sagsforhold — sagsforhold som ganske vist stadig kræver en præcisering og kortlægning, men som i og med Jacques Lacans indsats udi

foregange nr. 1

formuleringen og skrivningen af signifikansens logik er kommet nærmere en afklaring

At Freud således taler om 'psykiske hændelser' og 'psykiske foregange' skal ikke få os til at tabe af syne, at hans ærinde lige fra begyndelsen var at give sjælelivet en bestemmelse som var en anden end, hvad anatomen, fysiologien og/eller den akademiske psykologi kunne give. Og dette ikke fordi han havde en eller anden forudfattet opfattelse af religiøs, filosofisk eller politisk observans, men simpelthen fordi det var i overensstemmelse med, hvad hans erfaring som analytiker pegede på: nemlig at subjektets tilblivelse, genvordigheder og død udspiller sig inden for de rammer, som talens funktion og sprogets felt bringer frem.

FOREGANGE er tænkt at skulle blive en *Serie for Psykoanalysen*, dvs. en skriftrække som vil udkomme aldeles aperiodisk efterhånden som der er grundlag for det.

Der er således ikke tale om et tidsskrift som henvender sig til et formodet marked og serien har heller ikke en særlig 'målgruppe' udpeget som publikum. Dels fordi psykoanalysen i sig selv er utidig og umedgørlig, men også fordi vi efterhånden har lært, at man ikke på forhånd kan afgøre dens implikationer — herunder, hvem der for alvor vil være parat til at bære dens virkelighed, hinsides den altid støjende entusiasme. I den forstand nøjes FOREGANGE blot med at forelægge over for rette vedkommende (dvs. ham eller hende, for hvem psykoanalysens muligheder i Danmark betyder noget), det arbejde som dets forfattere og redaktionsgruppe har ment signifikant nok til at have publikationsmæssig interesse. Og hvad psykoanalysens muligheder i dag angår, formoder vi at de såmænd er de samme som de altid har været: dvs. de begrænser sig til den indsats som dem, der netop mener at psykoanalysen betyder noget, er parat til at give i retning af en forklaring af, hvorfor de nu mener dette. Dette er hvad FOREGANGE vil bidrage til, ved at bringe en række repræsentative artikler, som vidner om hvad der foregår i og omkring den arbejds-

sammenhæng, som har valgt at kalde sig FREUDS AGORA – *Skole for psykoanalysen*.

FREUDS AGORA er et nyoprettet initiativ i København, skabt af en række mennesker, som efter en tyve år lang erfaring autoriserer sig til at producere et sted, hvor psykoanalysens ansvar, begrebslighed, etik og plads i det sociale og kulturelle rum drøftes og udvikles. Initiativet organiseres under hensyn til de indsigter som Sigmund Freuds og Jacques Lacans lære stiller til rådighed for os, og med det perspektiv, at psykoanalysens beståen ene og alene afhænger af, om det lykkes at få *psykoanalysens indre udviklingsmuligheder*, som Freud sagde (jf. side 100 i dette hæfte), til at frembringe noget nyt.

Derfor har det fra starten været klart for os, at det gælder om at præcisere det grundlag, der giver psykoanalysen dens eksistensberettigelse, ved målbevidst at spørge til nøglepunkterne i dens praksis: kriterierne for dens kliniske kategorier, kriterierne for dens rationalitet, kriterierne for dens virke, samt kriterierne for dannelse og uddannelse af analytikerne. Dette er for så vidt nødvendigt til enhver tid. Men måske især i vores tid, hvor det afgjort drejer sig om at revurdere standarddefinitionen af psykoanalysen som ‘undersøgelsesmetode’, ‘videnskabelig teori’ og ‘behandlingsteknik’, således at den kan befries for den parasiterende diskursivitet af psykologisk, neopositivistisk og lægelig art, som den i al for lang tid har været svøbt i og som det nu er magtpåliggende at disciplinen kaster af sig, hvis den skal overleve.

En række delundersøgelser er følgelig lagt til drøftelse i *Skolens* regi, for dels at definere de rammer den har at arbejde indenfor, og dels at få diskuteret nogle udvalgte tekster af principiel karakter, som forholder sig til de tidligere omtalte spørgsmål. Denne første periode vil få en foreløbig opsummering i januar 2012, hvor vi agter at tage fat i spørgsmålet om psykoanalysens historie i Danmark, for så vidt det afgjort er noget andet end psykoanalytikernes danske historiografi. Dette skal medvirke til at gøre status over psykoanalysens situation herhjemme samt definere vores

foregange nr. 1

egen deltagelse og placering deri.

FREUDS AGORÁ vil være en *Skole for psykoanalysen* kun så længe den er i stand til at opretholde disse spørgsmål og bidrage med nogle relevante forslag dertil. For vi mener fortsat at *psykoanalysen er en praksis, der angår erfaringen af overføringen*, som vi skrev for nogle år siden, hvilket i denne sammenhæng måske kan formuleres således: hvor der gives foregange, kommer sagen også i omløb.

*

FOREGANGE NR. 1 organiseres omkring Freuds tekst "*Spørgsmålet om lægmandsanalysen*", fra 1927, som vi her forelægger i en dansk oversættelse. Ved et heldigt sammentræf har diskussionen af netop denne tekst været med til at indlede FREUDS AGORÁ s aktiviteter i juni 2010. Oplæggene fra dette møde bringes her i redigeret form. Sidst i samlingen gives nogle oplysninger om AGORÁ ENS hensigter, formål og aktiviteter.

Oswaldo Cariola

Maj 2011